

tinius XVII a. pabaigos – XVIII a. II pusės sluoksnius. Didžioji ploto dalis prie ŠV ir PV sienelių perkasta 1983–1990 m. rekonstrukcijos metu. Plotuose 1 ir 2 rasti 1893 m. statyto teatro mediniai rostverkai (3 pav.).

Plote 2 galima išskirti 3 ryškius kultūrinio sluoksnio horizontus. Paviršiuje iki 1,8–2 m (H_{abs} –0,85 – –0,95 m) susidariusius sluoksnius galima datuoti XIX a. pab. – XX a. 9 dešimtmečiu. Jie atspindi teatro rekonstrukciją nuo 1893 iki 1990 m. Šiame gylyje rastus medinių grindų fragmentus galima priskirti po 1854 m. gaisro statytam teatro pastatui. 2–3,5 m (H_{abs} –0,95 – –2,45 m) gylyje fiksuoti supiltiniai bei natūralūs sąnašiniai sluoksniai, susidarę iki XIX a. pradžios.

Archeologiniai tyrimai patvirtino istorinius, archeologinius, geologinius duomenis, kad teatro pastatas statytas ant supiltinių XVII–XIX a. pradžios sluoksnių. Tarp supiltinių sluoksnių rasti 142 radiniai: keramikos šukės, stiklinių butelių fragmentai, kelios kaolininės pyptutės, datuojami XVII a. pabaiga – XIX a. Rasta daug gyvulių kaulų, kurie perduoti osteologiniams tyrimams dr. L. Daugnorai.

The excavation at the site of the Klaipėda Drama Theatre

In 2010, the MLIM conducted an excavation in the building, under reconstruction, of the Klaipėda Drama Theatre (Teatro St. 2 / Žvejų St. 23) in Klaipėda Old Town (Fig. 1). Two areas (a total of 400 m²) were excavated: area 1 at the site of the former stage (about 250 m²) and area 2 in the former audience hall (about 150 m²). The theatre, which was erected in 1785 on soil dumped in a low spot in the 18th century, has been reconstructed several

times. Fragments of the semi-basement foundation of the two former rooms were found in area 1 (Figs. 2–3). The fill layers in area 2 were recorded to a depth of 2–3.5 m (H_{abs} –0.95 – –2.45 m). 142 finds were collected during the excavation: potsherds, glass bottle fragments, several small kaolin pipes dating to the late 17th–19th centuries, and many animal bones.

Indrė Šimkutė

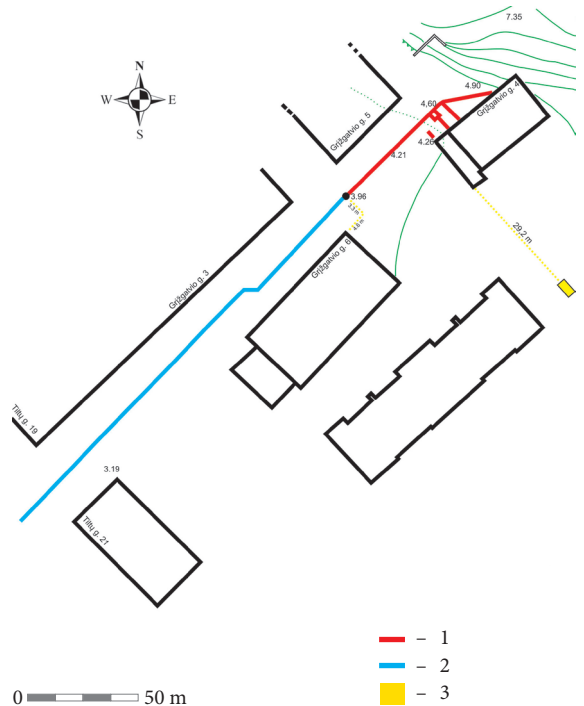
Tyrinėjimai Grįžgatvio gatvėje 4

2010 m. rugsėjo mėnesį BRIAI atliko archeologinius tyrinėjimus Klaipėdos senamiestyje (UK 16075), sklype Grįžgatvio g. 4 tiesiamos lietaus kanalizacijos ir projektuojamo vandentiekio įvado vietoje (1 pav.). Sklypas yra Klaipėdos senamiesčio PR dalyje, gynybinio pylimo pašlaitėje, į kurią statmenai nutiesta ir Grįžgatvio (*Kehrwiederstasse*) gatvė. Akmenimis grįstos gatvės gale tvarkomo sklypo ribose bendras kasamų trasų ilgis siekė 42 m. Žemės kasimo darbai vykdyti iki projekcinio 0,45–2,2 m gylio. Atlikus tyrinėjimus patvirtinta, jog daugelyje vietų jau anksčiau tiesiant įvairias požemines komunikacijas žemė yra perkasta, o vertingi kultūriniai sluoksniai, išskyrus būsimo nuotekų šulinio vietą (atkarpa 6), beveik neišlikę. Tyrinėjimų metu **atkarpoje 6**, kurios gylis 2,2 m, ŠV ir ŠR sienelių ilgis atitinkamai 1,4 ir 1,2 m, užfiksuotas 85 cm storio kultūrinis sluoksnis. Išskirti 2 skirtingų laikotarpių horizontai. Anksčiausias 55 cm storio pilkos žemės sluoksnis aptiktas 1,45–2 m gylyje, datuojamas XVII a. ir sietinas su šios teritorijos daržų ir sodų aplinka. Manoma, kad teritorija greta Grįžga-

tvio gatvės buvo apgyvendinta ir joje pradėta ūkinė veikla po to, kai 1571 m. hercogas Albrechtas Frydrichas miestui padovanojo naują teritoriją, kurioje miestiečiams leista statyti sandėlius, veisti sodus ir daržus. Ties pilkos žemės sluoksnio viduriu 1,55–1,65 m gylyje atidengta nerištų lauko akmenų eilė, tarpuose pasitaikė raudonų molio plytų gabalėlių. Panašu, jog ši akmenų eilė galėjo būti susijusi su čia anksčiau stovėjusio sandėliuko pamatais. 2001 m. Grįžgatvio gatvėje vykdytų tyrimų metu į PV pusę nuo dabartinės trasos buvo rasta mediniais rąstais, o toliau link Tiltų gatvės – medinėmis lentomis grįšta gatvė (*ATL 2001 metais*, V., 2002, p. 205–206), kuri gali būti vienalaikė su atkarpoje 6 rasta nerištų lauko akmenų eile. Pilkos žemės sluoksnį 1,4–1,45 m gylyje dengė ploni 5 cm storio kalkių, taip pat gelsvo smėlio (1,3–1,4 m gylyje) sluoksneliai. Fiksuotas ir vėlesnis horizontas – 1–1,3 m gylyje susiformavios tamsios žemės sluoksnis. Manoma, kad tai galėtų būti autentiškas pylimo šlaito sluoksnis, datuojamas XVIII a. Pastarasis buvo aptiktas ir 1997 m. tyrimų metu (*ATL 1996 ir 1997 metais*, V., 1998, p. 375–377). Virš tamsios žemės sluoksnio atkarpos 6 ŠR sienelėje užfiksuotas maišyto grunto su griuvenomis sluoksnis, aukščiau ir iki pat dabartinio žemės paviršiaus – perkasimas. Kasant atkarpą 6 įžemis nebuvo pasiektas. Tyrimų metu iš trasos buvo surinkta nemažai XVII–XX a. radinių, daugiausia buitinės keramikos šukių.

The excavation at Grįžgatvio Street 4

In 2010, an excavation was conducted in a 42 m long strip at the site of underground utility lines being laid at Grįžgatvio St. 4 in Klaipėda Old Town (Fig. 1). During the exca-

1 pav. Grįžgatvio g. 4 planas ir ankstesni tyrinėjimai: 1 – 2010 m. tyrinėjimai (I. Šimkutė); 2 – 2001 m. žvalgomieji tyrimai (I. Masiulienė); 3 – 1997 m. žvalgomieji tyrimai (J. Genys). I. Šimkutės brėž.

Fig. 1. Situation plan of Grįžgatvio St. 4 and the earlier excavations: 1 – 2010 excavation (I. Šimkutė); 2 – 2001 field evaluation (I. Masiulienė); 3 – 1997 field evaluation (J. Genys).

vation, it was discovered that many places in the trench had already been dug up and 17th–20th century finds, mostly sherds of household pottery, were collected. Only after excavating at the site of the future sewerage well (segment 6, at a depth of 2.2 m) was a valuable 85 cm thick cultural layer with two horizons dating to the 17th and 18th centuries unearthed. The earliest horizon is connected with the gardens and orchards that were here.